

Nesset kommune
Kommunehuset
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Dykkar ref.
2016/701-19

Vår ref.
17/3057

Dato
24.05.2017

Klage fra Nesset kommune over Politidirektoratet si avgjersle av 13. januar 2017 om endringar i den lokale strukturen i Møre og Romsdal politidistrikt

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 20. februar 2017 fra Nesset kommune. Vidare vert det vist til Politidirektoratet si avgjersle av 13. januar 2017 om endringar i lokal struktur i politidistriktet for Nesset kommune:

«Sammenslåing av lensmannsdistrikte Sunndal, Nesset, og Tingvoll, til Indre Nordmøre lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriktet har følgende tjenestesteder: Sunndal lensmannskontor og Tingvoll lensmannskontor».

Politidirektoratet har i brev av 13. mars 2017 sendt over klagen fra Nesset kommune til Justis- og beredskapsdepartementet. Kopi er sendt til Nesset kommune og Møre og Romsdal politidistrikt. I brevet frå direktoratet er det opplyst om at klagen frå Nesset kommune er lagt fram for dei involverte kommunane, jf. *Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten* § 5 andre ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), vart godkjent i statsråd 6. mars 2015 og sendt til Stortinget for behandling. Proposisjonen vart vedteken med nokre endringar 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordna målet med nærpolitireformen er mellom anna i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i samsvar med dette gjeve Politidirektoratet fullmakt til å avgjere politidistrikta si inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor og politistasjonar.

Som ein del av nærpoltireformen har politimeistrane gjort greie for og kome med forslag til endringar i politidistrikta sin lokale struktur. Siktemålet har vore å frigjera tid og ressursar slik at politiet kan vera meir tilgjengeleg og til stades i nærmiljøa. Den lokale strukturen i politidistrikta skal leggja til rette for eit operativt og synleg nærpolti, med kapasitet til å førebyggja, etterforska og påtala kriminelle handlingar. Politimeistrane sine forslag er mellom anna basert på innspel frå involverte kommunar og politiet sine tenestemannsorganisasjonar lokalt.

Tilrådingane frå politimeistrane vart sendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet vedtok ny lokal organisering av norsk politi 13. januar 2017.

Avgjersler frå Politidirektoratet om endringar i inndelinga i lensmanns- og politistasjonsdistrikt og samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor eller politistasjonar, kan påklagast til Justis- og beredskapsdepartementet av kommunar som er påverka av endringane, jf. *Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten* av 22. juni 2016 § 1.

2. Merknader frå kommunen

Nesset kommune klagar på Politidirektoratet sitt vedtak om å leggja ned Nesset lensmannskontor i brev av 20. februar 2017. Kommunen meiner at det er viktig for lokalsamfunnet at lensmannskontoret vert oppretthaldt. Det vert mellom anna vist til geografisk plassering og store avstandar. Vidare vert det vist til at kommunen ynskjer å vera ein del av Molde politistasjonsdistrikt. Grunngjevinga for dette er endringar i kommunestrukturen som følgje av kommunereforma, og vedtak om at Molde, Midsund og Nesset kommunar frå 1. januar 2020 skal slå seg saman i ein ny kommune. Nesset kommune har ut over dette gjort gjeldande at Møre og Romsdal bør ha fire geografiske driftseininger.

Kommunen har vidare mellom anna gjort gjeldande følgjande:

«Det er naturlig at samhandlingen mellom kommune og politi videreføres gjennom de lokale politirådene. Her har begge partene en gjensidig mulighet til å orientere og

påvirke hverandre om lokale forhold og samhandle i det forebyggende kriminalitetsarbeidet.

Politikontakten funksjoner er enda ikke avklart. Det som synes klart er at de lensmannskontorene som blir lagt ned får en politikontakt. Skulle vårt lensmannskontor bli lagt ned er det for oss åpenbart at politikontakten oppgaver må ivareta det som i dag er lensmannens «sivile» oppgaver. Politikontakten må være politi og ha faste kontordager i kommunen.

Aller helst hadde vi sett at det var boplikt på vedkommende. Dette ut i fra at politikontakten må kjenne kommunen godt og kunne delta aktivt i det forebyggende arbeidet. Politimesteren bør derfor vurdere ulike incentivordninger for at politifolk skal kunne bosette seg ute i de kommunene som mister lensmannskontoret sitt».

3. Merknader frå nærliggande kommunar

Poltidirektoratet har opplyst at dei ikkje har motteke synspunkt på klagen frå Nesset kommune frå nokre av dei andre kommunane i Møre og Romsdal politidistrikt.

4. Poltidirektoratet si vurdering

Poltidirektoratet har i brev til departementet av 13. mars 2017 gjort greie for grunnlaget for si vurdering og har ikkje funne grunn til å gjera om på si tidlegare avgjersle når det gjeld Nesset kommune.

Poltidirektoratet har vist til at avgjersla av 13. januar 2017 om samanslåing av lensmannsdistrikta Sunndal, Nesset og Tingvoll til Indre Nordmøre lensmannsdistrikt, og nedlegging av Nesset lensmannskontor som tenestested, var basert på tilråding frå politimeisteren i Møre og Romsdal politidistrikt. Politimeisteren si tilråding er basert på politifaglege vurderingar og ein lokal prosess med involvering av kommunar og tenestemannsorganisasjonar.

Vidare er det vist til at direktoratet både har vurdert innspela og synspunkta i klagen frå Nesset kommune og synspunkta til politimeisteren i brev av 3. mars 2017.

Politimeisteren har skildra korleis politiet sine tenester skal takast hand om i Nesset kommune når lensmannskontoret vert slått saman. Poltidirektoratet har lagt til grunn at politimeisteren har gjort gode politifaglege vurderingar i tråd med målsettingane i nærpoltireformen.

Poltidirektoratet har konkludert med at det ikkje ligg føre nye opplysningar som gjev grunnlag for å gå bort frå dei vurderingane som ligg til grunn for tilrådinga frå politimeisteren i Møre og Romsdal om endringar i den lokale strukturen i Møre og Romsdal politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjersle

Klagen er fremma i tråd med *Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten* av 22. juni 2016. Det går fram av forskrifa § 1 at kommunar som vert påverka av ny tenestestadstruktur kan klaga på denne til Justis- og beredskapsdepartementet.

Det går vidare fram av forskrifa at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffa ny avgjersle eller oppheva direktoratet si avgjersle heilt eller delvis og senda saka tilbake til direktoratet for ny behandling, jf. forskrifa § 6 første ledd.

Elles gjeld forvaltningslova kapittel II og III og alminnelege reglar om god forvaltingsskikk for departementet si klagebehandling, jf. forskrifa § 7.

Politidirektoratet har i sitt brev til departementet gjort greie for den føregåande prosessen i Møre og Romsdal politidistrikt. Her kjem det mellom anna fram at politimeisteren i Møre og Romsdal politidistrikt har hatt ein omfattande lokal prosess med involvering av kommunane og tenestemannsorganisasjonane.

Politimeisteren har opplyst om at Nesset lensmannskontor fram til oppstarten av nærpoltireformen hadde lensmann, politiførstebetjent og sivilt tilsett i 75 prosent stilling. Både politiførstebetjenten og til dels lensmannen er ein del av den operative styrken i vaktregionen/driftseininga. Deltaking i vakt og beredskap medfører stort kontorfråvær for førstebetjenten og til dels for lensmannen. Dette inneber at kontoret har låg sikkerheitsbemanning store delar av veka. Vidare har politimeisteren opplyst at lensmannskontoret ikkje har passkiosk og at ekspedering av publikum ved kontoret er svært avgrensa. Etter politimeisteren si vurdering har ikkje kontoret tilstrekkeleg kapasitet og fleksibiliteten som trengst for å ta hand om dei oppgåvene som er lagt til ein tenestestad.

Politimeisteren har gjeve tydelege skildringar av korleis politiet sine tenester skal takast hand om i Nesset kommune når lensmannskontoret vert slått saman. Til liks med Politidirektoratet finn departementet å kunne leggja til grunn at politimeisteren har gjort gode politifaglege vurderingar i tråd med målsettingane i nærpoltireformen.

Kommunen har ført opp responstid som eit argument for å oppretthalda lensmannskontoret. Politimeisteren har på si side peikt på at nedlegginga av lensmannskontoret ikkje vil verka inn på responstida. Han har i denne samanhengen vist til at kontoret i lang tid har vore ein del av eit vaksamarbeid med Sunndal og Tingvoll.

Departementet peikar på at det å etablera større tenesteeiningar vil leggja til rette for meir føremålstenlege polititenester mellom anna gjennom omdisponering av ressursar

frå administrative funksjonar til operativ teneste. Fleire politipatruljer vil også gje kortare responstid. Gjennom kunnskapsbasert planlegging av tenestene vil politiet i større grad kunne vera der hendingar skjer og ved behov. Dei endringane som er gjort vedtak om for Møre og Romsdal politidistrikt vil etter departementet si vurdering leggja til rette for at dei sentrale krava til polititenestene som er skildra i Prop. 61 LS (2014-2015) og Innst. S 306 (2014-2015) kan takast hand om på ein god måte.

Nesset kommune har utover dette grunngjeve klagen med framtidig kommunesamanslåing frå 1. januar 2020. Etter departementet si vurdering er det naturleg å venta med tilpassingar som følgje av kommunereforma til det er gjort ei evaluering av nærpoltireformen. Spørsmålet om strukturen for tenesteeiningane rundt Molde må i så fall takast opp i forkant av ei eventuell framtidig kommunesamanslåing som rører ved Nesset kommune.

Vidare har Nesset kommune ført opp at Møre og Romsdal politidistrikt bør delast inn i fire geografiske driftseiningar. Departementet vil i denne samanhengen peika på at avgjersla om inndeling i geografiske driftseiningar er ein sak for forhandlingar lokalt i politidistriktet, og difor ikkje omfatta av *Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten* av 22. juni 2016, jf. § 1.

Departementet vil elles understreka at politikontakten i den nye politistrukturen vil få ei sentral rolle i samspelet mellom driftseininga, tenestestaden og kommunen. Politikontakten vil vera etablert innan 15. juni 2017 i alle kommunar. Departementet meiner at politikontakten på ein god måte vil bidra til at politiet jobbar tettare og meir strukturerert saman med den einskilde kommunen og under dette opparbeider seg god lokalkunnskap om kommunen.

Klagen har vore lagt fram for nærliggande kommunar i tråd med forskrifta § 5 andre ledd.

Etter ein samla gjennomgang og vurdering av dei opplysningane som er lagt fram i saka finn ikkje departementet grunnlag for å endra vurderinga av spørsmålet om ny tenestestedstruktur for Nesset kommune i Møre og Romsdal politidistrikt. Politidirektoratet si avgjersle av 13. januar 2017 vert ståande.

Klagen vert ikkje teken til følgje.

Justis- og beredskapsdepartementet si avgjerd kan ikkje påklagast, jf. *Forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten* § 6 andre ledd.

Ein kopi av dette brevet er sendt Politidirektoratet til orientering.

Med venleg helsing

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent og blir sendt utan signatur